

مجموعه سنون

۱۸

جمعیت علمیه عثمانیه

در این کتاب مجموعه کتب و دستاویزهای علمی و ادبی
مجموعه علمیه عثمانیه گردآوری شده است که در
سال ۱۳۷۹ میلادی در شهر استانبول
چاپ شده است.

نسخه

نومرو ۸

ماه شعبان

در این کتاب مجموعه کتب و دستاویزهای علمی و ادبی
مجموعه علمیه عثمانیه گردآوری شده است که در
سال ۱۳۷۹ میلادی در شهر استانبول
چاپ شده است.

استانبول

وزیر خاتمه ارزنجانلی اوغلو میانسبان آرین

مطبعه سنده طبع اولمشدر

۱۳۷۹

مسلمانان (خوای چو) و بعضی کره (یکا اومن) نسیمه اولور ایسدهده
کندوینلرنده مسلمان دیرلر

چینده مسلمانلر باشلریته نصف کره شکلده مائی و یاخود بیاض رنگده
کوچک طاقیه کوب بونکله بپرسنلردن تمیز ایدرلر فقط بن هیچ
بیاض طاقیه کیلرله تصادف ایتمه باجمه اهل اسلام خانه لرنده ابدست
المه مخصوص اریقلر بولور

چین لساننده جوامع شریفیه (لی پاسو) نسیمه اولوب معناسی هفته
عبادتخانه سی دیمکدر و مسلمانلر بو کاله حقیقی معبدی معناسی متضمن
(تسین چن سو) اطلاق ایدرلر علما و فقههای اسلامیه (لا او
چوقو) عنوانی ویریلوب معناسی خواجه نیر دیمکدر اشبو عنوان
چینلور عندنده زیاده تعظیمی متضمن اولوب بعض کره بابا دخی دیرلر
معلوم اولدیغی ارزده اشبو بابا و یاخود پاپا کله سی همان کافه ملل و اقوام
بیننده پدر معناسه مستعملدر

(منیف)

(صوده بوغلانلرک صورت مداوات و استخلاصی) (مابعد)

غریقلر حقنده اتخاذ و اجراسی لازم کلان تدابیر و معالجاتی بیاندن
اول بر غریق صو ایچنده تقدیر مدت قالدقدنصره دیریله ییلوب نوقت
حیاتندن قطع امید اولنق لازم کله جکی و غریق قارننه کیرن صو
موتنه سبب مستقل عدد اولوب اولنه میده جغنی مسئله لرینه دایر
بعض تحقیقاتک افاده سی مناسب کورلشددر

ایکی اوج ساعت صو ایچنده قالدقدن و حتی کندولرنده بر چوق موت
 علامتری مشاهده اولدقدنصکره دیرلش اولان نیجه غریقور کورلدیکی
 رسیده رتبه تحقیق اولوب حتی پارس دولت کتبخانه سی ناظری موسیو
 تیلازیوس بر قادی حقه یازوب نشر ایلدیکی رسالده مر قومدهک
 اوج کون صو ایچنده قالدقدنصکره دیرلش اولدیغنی و اقادی
 اعضاسندن موسیو دکلی طقوز ساعت صو ایچنده قالمش و دفنی
 ایچون پاپاسلر حاضرلش اولان اسویچره لو بر شخصی بعضی تدایر
 و معالجات ایله دیرلش ایدوکنی و موسیو قسورام قولونیا پسقبوسنک
 یکنی اون اوج ساعت و مونیلله دار الفونی معلمی موسیو دو صوواژ
 بر قادیکن اون ساعت صو ایچنده قالدقدنصکره دیرلدیکی رای العین
 مشهورلی اولیق اوزره روایت ایلمشلردر بونلرک امثالی روایات
 پک چوق اولوب راویلری دخی ثقاتدن ایسه ده بونلر فوق العاده
 عد اولتور موسیو بیا ایله لوندره جعبینک تحقیقلرینه کوره بر ادم صو
 ایچنده اوج چاریکدن زیاده قالمش ایسه انجق اولوقت حیاتندن قطع
 امید اولنق لازم کلسور فقط بر چاریکدن زیاده صو ایچنده قانلرک
 تخلصی نادراندن اولغله عند الاطبا یارم ساعت صو ایچنده قالمش
 بر غریق بر قاعده حیاتندن قطع امید اولتور
 بر غریقده نقدر زمان اثر حیات باقی قاله جفی بختنه کلنجده غریق
 وجودنده صلابت موت مشاهده اولندقجه یعنی دیگر بر سیبله وفات
 ایدن بر شخصک جسدینه عارض اولان قتیلق کورلدیکجه معالجات
 لازمه دن صرف نظر اولنماسی و جسد تعفن ایتمدکجه دفن ایتدیرلنماسی
 بین الاطبا متفق علیه اولان مسائلدنر بنابرین بر غریق حقه
 اتخاذا اولنان تدایر و عملیاتدن چارچاک اوصانلما لیدر زیرا طبیعتیه

و یا خود مداوات واقعہ ثمرہ سی اولہرق قضائک وقوعدن یکرمی درت
 ساعت و دہا زیادہ صکرہ دیرلش پک چوق غریق کورلشدز
 غریقک سبب موتی مادہ سندنہ اطباء عصرک بعض تفرعاتجہ رایلمی
 مختلف ایسہدہ عند الجمهور مقبول و معتبر و باخصوص یقین وقتلرہ
 وقوعبولان تجارب و تدقیقات ایلہ ثابت اولدیغنه کورہ بر غریقک سبب موتی
 نازنہ کیرن صوا اولیوب بلکہ جکرہ بولنان ہوا یہ عارض اولان فساددر
 قدما صویہ غرق اولنلرک وفاتی مجرد قارنلرینہ کیدن صویہ اسناد
 ایندکلرندن دیگر برشی دوشمنیوب مجرد بوصوی چبقارمغہ چالبشورل ایدی
 غریقلمی ایاقلرندن اعماق و ایکی طرفی اجبق بر فوجی درونہ قویہرق
 یوارلق مثللو البوم بو طرفلرہ جاری اولان اصول مقدملمی کافہ ملل
 واقوام بیندہ مرعی و معتبر اولہرق حتی اطباء دن بعضیلر یدخی بوکا
 قائل ایدیلر فقط ازمنہ اخیرہ اصول مذکورہ اوروپائک ہر طرفندہ
 ترک اولنہرق یرینہ تدابیر صائبہ اتخاذاولنمش اولدیغی حالہ اصول مضرہ
 مز بورہ نک الی یومنا ہذا بو طرفلرہ بقاسی تأسف اولنہ جق حالاتندز
 اطباء مملکتک شو حال مشاہدہ ایدرک سکوت ایلملی روا دکلدر بو
 بایدہ خلقک جہالتی مسلم اولغلہ اصول مذکورہ دن نشأت
 ایدن مصائب دن دنیوی و اخروی اطباء مومی الیہم مسئولدر
 عصر مزک واصل اولدیغی مرتبہ تزیہ و مدینتہ مناسب تدابیر
 دوشونوب اجر اسنی طرف حکومتہ تکلیف و مخصوص تنبیہنامہ ل
 نشریلہ خلقی حقیقت حالدن اکام ایلمک مجلس طیبہ نک وظائف
 معنا بہا سندنز

حسب الانسانیہ جرح و ابطالی لازمہ دن اولان و مدینت
 حاضرہ یہ بروجہلہ یاقشمنیوب ممالک سائرہدہ چوقدن ترک اولنان بویہ

اصول عتیقه‌تک اثبات بطلانی و اصول جدیده اوزره تشکیل و تأسیس
اولنان جمعیات و خسته‌خانه‌لرک فوائد و محسناتی بیانی حقننده بو قدرله
اکتفا اولنهرق صوده بوغلانلرک تخلصی ضمننده اجرایی لازم کلان
تدابیر و معالجاتک بیاننه شروع اولنور

یک سکر یوز اللی سنه میلادیه سننده پارس ضبطیه نظارتی جانبندن
قله النوب نشر اولنان تعلیمات خلقه تفهیمی لازم کلان ماده‌لری
شامل اولدیغندن و بزم دخی مراد من اطبایه تعریف و تعلیم اولوبوب بالکتر
عموم ناسه بعض مرتبه معلومات و یرمک قضیه سندن عبارت بولندیغندن
تعلیمات مذکوره خلاصه مالتک بروجه آتی درج و تحریری مناسب
کورلشد

(صوده بوغلیوب نفسی طبقاتش و نبضی حرکتدن قالمش اولنلر حقننده
اتحادی لازم کلان تدابیره دأثر تعلیماتدر)

ربنچی ماده نفسی طبقاتوب نبضی حرکتدن قالمش اولنلر حقیقه وفات
ایتمش اولوبوب بونلرک شو حالنه موت ظاهری تعبیر اولنور
ایکینچی ماده علم طبیه و قوفی اولیانلرموت حقیقی ایله موت ظاهری یی
انجق جسد نوقت تعفن ایدرسه اولوقت فرق ایده ییلورلر یعنی طیب
اولیانلر بر غریقک وفات ایتدیکنه جسدی نوقت تعفن ایدرسه اول
وقت حکم ایتلیدرلر

اوچینچی ماده چهره‌تک قزالغی و منکشه رنکنده اولسی و سیاهلغی
و وجودک صفوقلغی و اعضا‌تک قیلغی و اوپوشقلغی دأثما موت
حقیقی علامات صحیحه سی عدا اولنهرمز

دردنچی ماده بناء علیه صوده بوغلمش و یاخود بشقه بر یرده قاله‌رق
نفسی طبقاتوب نبضی حرکتدن قالمش بر شخصک جسدینده موت

حقیقتیک علامت صحیحہ سی اولان اثر تعفن اولدقجه صو ایچند
تقدر مدت قالمش اولورسه اولسون اول شخص حقیقده مداوات
لازمه اجر اسندن کیر و طور لماملیدر
بشبی ماده صوده بو غلش و سائر سببله نفسی طبقاتوب نبضی
حرکتدن قالمش اولدر حقیقده اتخاذه اولنه جق تدابیر و عملیاتی ایشکذار
اولان هر بر شخص اجرا ایده ییلور فقط نتیجه مطلوبه یه وصول
ایچون اشبو تدابیرک علی التوالی بر قاج ساعت اجر اسنه دوام اولمسی
لازمه دندر الی ساعت و ده ا زیاده چالشدق د نصکره دیلمش اولان پاک
چوق غریق کورلمشدر
التنبی ماده بو غلش و نفسی طویلوب نبضی حرکتدن قالمش اولان
بر شخصه تداوی اولنه جق یقت یانده غلبه لک و ارایسه دفع اولمق
و انجق خدمت ایده جکل قالی لازمه در خدمت مذکوره ایچون دخی
بش الی ادم کفایت ایدوب بوندن زیاده سنک فائده سی اوله میه جغدن
بشفه اکثرا ضرری کور ییلور
یدنجی ماده غریق لک یاتریلوب تداوی اولنه جق قاری بر زیاده صیحا ق
اولماملیدر یوز درجه یه منقسم اولان میزان الحراره حسابنجمه اون ییدی
درجه و سکسان درجه یه منقسم اولانی حسابنجمه ازن درت درجه
صیحا قلی کافیدر و اجرا اولنه جق تدابیر و عملیاته استیصال اولمبوب
آهسته آهسته و نظام اوزره اجرا قلملیدر
سکزیمی ماده بر غریق صودن چیقارلمسیله برابر صاغ طرفه یاتریلوب
آلندن طوته رق باشی اشاغی یه طوغری بر از اکوب و یواشجه چکدر تی
آچوب بو صورته اغزندن و بورندن کیرمش اواسی محتمل اولان صویک
طبشار و حقیقه سی تسهیل اولمبلر صوری لایقجه چیقارمق ایچون بر

قاج دفعه غریقك باشی جسدندن دها الحق محله وضع ایتك دخی
اوله یولور فقط هر دفعه ده غریقك باشی بو حال اوزره بر قاج ثانیه دن
زیاده طور دیرلماق لازمدر

طفوزنجی ماده ماده سابقه ده محرراولوب بر دقیقه دن زیاده سورمه جك
اولان عملیات ائساننده غریقك بطن اسغلی و كوكسك ایکی طرفی
اهسته اهسته و فوئله اشغیدن یوقاری یه طوغری اوغوشدیر یله رق
تنفس اولندیغی وقت عضوین مذکورین فصل حرکت ایدر ایسه
اولوجهله حرکت ایتدیرلملیدر

اونجی ماده عملیات مذکورك اجراسندنصكره غریق درحال كچه
وكلیم مثلور برشی و بونلر بولنر ایسه صمان و یاخود یولاف ایچنه
قونیه رق موسك اقتصاصنه كوره یعنی هوا صغوق ایسه زیاده جه
دكل ایسه خنجه اورتیلوب صارلمسی و خسته خانه یه نقلنده دخی
شوقاعده یه رعایت اولنسی اقتضا ایدر خسته خانه یه وارنجیه دكین غریقك
باشیله صددری اعضای سائره سندن یوكسكجه اولق اوزره وضع
اولنسنه و باشی سربست براغیله رق یوزی آچیق بولنسنه ایوجه
دقت اولنه جقدر

اون برنجی ماده بر غریقك همان خسته خانه یه وصولی انده ممكن مرتبه
سرعتله البسه سی چبقاریله حق و وجودی قوریدیله رق یوكدن معمول
بر كوكك كیدیر یله جك و یاخود بر احرامه صاریله جقدر باشنه دخی بر
یوك طاقیه كیدرلد كدنصكره یواش یواش صمان و یاخود یوك طولو
بر شیلته اوزرینه یاتریلوب ائنه و اوسننه یوكدن معمول بر فانیله
یوزغان وضع اولنه جقدر
اون ایكنجی ماده بر و یاخود ایکی دفعه ده غریق صاغ طرفه

یا زیلوب قازنده کی صوبی طیشارو چبقارمق ایچون آکندن طویله رق
باشی براز اشاغی یه اکلیدر اگر بو حالده غریق غرقندن صو و کوپک
و یاخود سائر مواد بلغیه دن بر شی چیقمز ایسه فعل مذکوری تکرار
ایملک عبث اولور فقط اگر بلغمه مشابه بعض ماده لر چبقویده تکلفی
اقدیغی مشاهده اولور ایسه پرمقله و یا بر توی قلم ریشه سیله و یاخود
دلبد صارلمش بر چوپ ایله جریانی تسهیل اولماید

اون اوخنجی ماده هر اون بش ثابده برکه غریق صدری و بطنی
اوشدیر یله رق تنفس ایدر کن عضوین مذکورین فصل حرکت
ایدر ایسه او یله جه حرکت ایتدیر لمیدر اون بش یکرمی کره عضوین
مذکورین بر منوال محرر تحریک اولندقدن صکره اون دقیقه قدر توقف
ایدوب ینه اوغوشدیر بلغه باشلاملی و بو صورتله بر قاج دفعه تکرار اولماید
و غریق اغزندن الت مخصوصه و یاخود عادی بر بوری ایله جکرینه
هوا اوفور لمیدر

اون درنجی ماده غریق نفس المغه باشلادیغی حس اولندیغی انده
تنفس ایده یلمسیچون استعمال اولنان عملیات مشروحه در عقب
ترك اولماید

اون بشنجی ماده اگر چکدر قبالیو ایسه زور یله رق یواش یواش بر
تخته ایله اچق مناسب اولور اچدقدن صکره تکرار قیامق ایچون
دیشلرک اراسنه بر مقدار بز و یاخود یومشاق بر تخته پارچه سی قصدیر لمیدر
اون التنجی ماده عملیات مشروحه تک اجرا سی ائاسنده غریق
جسدینی ایصتیق ایچون اقتضا ایدن شیلرک استحضار یله اوغراشیله جقدر
مثلا بویله شیلرده استعمال اولنور بر قاب ایچنه بر مقدار صیجاق
صوقوبوب غریق اوزرنده اورتیلی اولان یوزغانک اوستندن غریق

صدری و بطن اسفلی و ییل ککلیری اوززلرنده طولاشدیر یله جق و معدنهك چقور یله قولتقلرك بولم یرلی اوززلرنده اعضای سائرهن زیاده طور دیر یله جقدر

اون یدنجی ماده بر غریقك وجودینی تسخین ایچون نصل اصول استعمال اولنورسه اولنسون موسك اقتضاسنه كوره حرکت اولنملیدر یعنی هوا صیحاك اولور ایسه زیاده تسخین اولنمیوب قبش موسمنده و باخصوص صوطو كه جق قدر صغوق اولان كونلرده كركی کبی دقت اولنمق و وجود ایوجه تسخین ایدلك لازمدر فقط هیچ بروقتده بر غریقك وجودی خصوصا صودن یکی چیقارلش اولدیغی وقت یوز درجه یه منقسم اولان میزان الحاره حسابجه اوتوز بش درجه دن زیاده ایصدلما سنه دقت اولنملیدر

ون سكرنجی ماده بر غریقك وجودینی ایصتمق وتنفس ایتدیر مك ایچون لازم كلان تدایرو عملیاتی اجرا صره سنده بحاقلریله قوللری و باخصوص بیل ککلیرنك و قلبك اوزری و ایاقلرینك التیله اللرینك ایه سی بر یوك فانیله پارچه سیله دلك اولنملیدر اون التنجی ماده ده ذكر اولنان صیحاك صوغریقك اعضاسی اوسننده كز دیرلدیکی ائاده كذلك بر یوك فانیله پارچه سیله معدنه سنك چقور یرینی و جسدینك یانلرینی و قارننی و بوكرلرینی دخی دلك ایلک اوله ییلور

اون طقوزنجی ماده اگر غریقده اثر حیات حس اولنور ایسه دلك و وجودی تسخین اولنمغه مداومت اولنمق و تنفسه میل کورلدیکی انده صدری و بطن اسفلی صیقيله رق حرکتلرینه مانع اوله جق و تنفسجه زحمت ویره جك عملیات در عقب ترك قلملیدر
یكر منجی ماده غریقده اثر حیات كله رك تنفسه چبالدیغی ائاده استفراغه

میل کوریلور ایسه بر قوی قلم صایله بوغازینه طوقنیه رق استفرای
 تعجل اولمق لازمد
 یکر می بزنجی ماده عقلی باشه کزدن و سهولته بلعه استعداد حاصل
 اولدن اول غریقه هیچ برشی ایچونیه جکدر بونکله برابر غریقه
 قوت کک ایچون اغزینه بر قاج طمه عادی و یاخود کافورلی عرق
 و ملبسا یعنی اوغل اونی صوی و قولونیا صوی طملا دلسی فائده دن
 خالی دکلدن
 یکر می ایکنجی ماده اگر غریق قازنی کرلش ایسه ایللق صوایله
 احتقان اولور و احتمانه قوللانیله جق صوبک ایچنه بریمک قاشغی
 طولوسی طوز قونیلوب اریدیلور
 یکر می اوچنجی ماده مواد سابقده محرر عملیات دوام اوزره یارم ساعت
 اجرا اولندیغی حالده غریقه اثر حیات مشاهده اولمیوب طیبب دخی
 هنوز کلامش ایسه اولوقت غریق مقعدندن توتون دومان اوفورلک
 اصولی اجرا قنور و بونک ایچون مخصوصن الت موجود بولمز ایسه
 اول تقدیرده ایکی عدد چبوق استعمال اولور شوله که چبوغک بریسنگ
 لوله سی توتون ایله طولیدیریلوب و یا قیلوب دیگر اوچی غریق مقعدینه
 ادخال اولور و اونه کی چبوغک لوله سی بوش اولد یغی حالده طولو
 لوله نک از زینه قانیلوب بو ایکنجی چبوغک اغزندن اوفورلکه
 باشنیلور بو صورتده یاتان چبوغک دومان طیشارو چیمبوب غریق
 بطنه کدر و اشبو توتون اوفورلکه بهر دفعه بر و یاخود نهایت ایکی
 دقیقه قدر ممتد اولوب هیچ بروقده غریق قازنی شیشوب قباره جق
 و کريله جک مرتبه وارلیه جقدر و بو صورتله توتون اوفورلکه هر
 چارک ساعتده بر دفعه تکرار اولمق اوزره یر قاج دفعه اجرا
 قلنه جقدر

قلعه جقدر و هر دفعه توتون او فوراً که فصرکه غریق بطن اسفل
یوقاریدن اشغی به طوغری بر قاج دفعه خفته چده او غوشد یر یله جقدر
و یکیدن توتون او فوراً که باشلا من دن اول غریق باغ سقارینه زیاده چده
کیرمش اولسی محتمل اولان هوا و یا خود توتون دومانک بر شرفه
ایله اخراجی لازمه دندر
یکرمی دردنجی ماده غریقه حیات کلدک فصرکه تسخین اولمش بر
یتاغک ایچنه یانریله جق و استراحت ایتک اوزره بر ایکی ساعت کندی
حالت بر اغیله جق و اگر حاضر بر یتاق بولنه من ایسه صفوقدن
محافظه اولندرق در حال خسته خانه به نقل و ایصال قلعه جقدر اگر
غریق چهره سی بولند یغی صاریلق خالندن او یقو ارا سنده زیاده
رنکلمک باشلار و اریاندیرلدیغی صورتده در عقبینه بین النوم و البقظه
بر حاله او غرار ایسه اول تقدیرده غریق ارموزری ارا سنده و او یقارینک
وبالدرینک ایچ طرفه ایلق صو ایله اون و خردلدن مرکب لاپهل
و هر بر قولاغک ارقه سنه الیدن سکره قدر سلوک یاشدیر یله جقدر
فقط سلوک یاشدیر لسی طیب حاضر اولدقچه اجرا ارنده من چونکه
غریقتن قان چقارمقی لازمه بیدر و نره سندن و نصونه و نقد
چقارالیدر بورالینی انجیق طیب اولان فهم و تمیز ایده یلور
اشبو تعلیمات السنه متعدیه ترجمه اولنده رق کراوا و مراراً خلقه
نشر و اعلان قلمسی و بوغاز ایچنده و اطبلرده و سایر لازم کلان
محلارده غریقده مخصوص خسته خانلر تأسیسی ایچون طرف حکومتدن
استحصال مساعدده اولغسی و مذکور خسته خانلره زردی اولان الات
و ادوات تبارک اولوب خسته خانلر کیجه و کوندز ایچق بولندیر لسی
و ایچارنده دأما بر نوبتی بکلدلسی و بر غریق قصوربان و یارد

ایدنلره مکافات تخصیص قلمسی و خلاصه جانب حکومتی تبلیغی لازم کلان کیفیاتک اختطاریله برابر بوباید خلیجه دخی هر درلو تشویقات و ترغیبات اجرایی خصوصاً لرینه مجلس طبعیه طرفندن همت اولنور ایسه و ظائف ترتیبی ایفا ایله برابر مدنیت و انسانیتیه بیسوک بر خدمت ایتش اوله رق جمله نك تشکر و ممنونیتیه مظهر اوله جغی درکاردر

(قدری)

(دار الفنون درسلری)

دار الفنونده کشاد اولمش اولان حکمت طبعیه درسی دوام ایدوب عامه طرفندن دخی حسن تلقی و تدریسه اقدام اولمقده در هر دفعه سنده وکلای عظام و مأمورین کرام سلطنت سنده دن خیلی ذوات تشویقاً للعموم درس مذکور استماعنه رغبت بیوردقلری مثللو ماه حاکم اوچخی بازار ایرتسی کونی ذات والای سپهسالاری ایتلو دولتلو فواد پاشا حضرتلری دخی تشریفه همتله درسک ختامنده حکمت طبعیه جدیده نك درجه اعتبار و اهمیتنی بیان و مدرس پاشا حضرتلرینک شو همتلرینی ثنا و استحسان معرضنده اتی الذکر مقاله بلیغه یی ایراد و اتیان بیورمشلردر «حق تعالی حضرتلری رب العالمین اولدیغندن نعم و احسانی کافه عبادینه شامل اولدیغی کبی دولتک وظیفه سی دخی هر کونه نعمتی کافه تبعه سنده منساویاً و تعمیماً ایصال ایلکدر اک بیوک نعمت علم و معرفت اولدیغندن بونک بو صورتله دخی نشری ضمیمه وقوعبولان هم سینه

ایچون